

**KESKI-KARJALAN SEUDULLINEN
KOULUTUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOSUUNNITELMA
2015–2018**

Sisällys

1. MAAKUNTAKORKEAKOULU

1.1. Seudulliset ohjausryhmät

2. KESKI-KARJALAN NYKYTILAN ARVIOINTIA JA TULEVAISUUDEN VISIOITA

2.1. Väestö

2.2. Työllisyys, elinkeinorakenne ja koulutustaso

3. KOULUTUSTOIMINTA JA YHTEISTYÖVERKOSTO

4. MAAKUNTAKORKEAKOULU KESKI-KARJALASSA

5.1. Toteutunutta toimintaa

5.2. Maakuntakorkeakoulun koulutussuunnitelma 2015 – 2018

5. OHJAUS JA NEUVONTA

6. TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINTA

1. MAAKUNTAKORKEAKOULU

Maakuntakorkeakoulun tavoitteena on vastata korkeakoulujen osaamisella Pohjois-Karjalan väljästi asuttujen alueiden asukkaiden, elinkeinoelämän sekä julkisen että kolmannen sektorin osaamis- ja kehittämistarpeisiin. Maakuntakorkeakoulutoiminnalla pyritään osaamistason nostamiseen. Maakuntakorkeakoululla on kolme tehtävää: aikuiskoulutus, aikuisopiskelijan neuvonta ja ohjaus sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI-palvelut).

Koulutuspalveluihin maakuntakorkeakoulussa kuuluu korkeakoulujen sivistystehtävään liittyvien opiskelumahdollisuuksien tarjoaminen, tutkintotavoitteiset opinnot, ammatillinen täydennyskoulutus ja henkilöstökoulutus. Koulutustoiminnan tavoitteena on vastata sekä yksilöityihin että laajempiin koulutustarpeisiin. Tehtävän toteuttaminen edellyttää joustavien ja helposti saavutettavien opiskelumahdollisuuksien lisäksi lähellä olevia ja toimivia *neuvonta- ja ohjauspalveluja*.

Tutkimus- ja kehittämispalvelujen tavoitteena on vastata elinkeinoelämän ja julkisen sektorin tutkimus- ja kehittämistarpeisiin.

Innovaatiopalvelujen tavoitteena on tukea alueella syntyvien käytäntölähtöisten innovaatioaihioiden toteuttamista uusiksi tuotteiksi, palveluiksi ja käytännöiksi hyödyntämällä koko korkeakouluverkoston osaamista ja palveluja. Kysyntälähtöisyys antaa aihioita myös korkeakoulujen koulutus- sekä tutkimus- ja kehitystoiminnalle.

Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulu on yhteistyöverkosto, jossa ovat mukana Karelia-ammattikorkeakoulu, Itä-Suomen yliopiston koulutus- ja kehittämispalvelu Aducate sekä Pohjois-Karjalan kesäyliopisto. Maakuntakorkeakoulu toimii osana Karelia-ammattikorkeakoulua. Toimintaa koordinoi ja kehittää maakuntakorkeakoulukoordinaattori.

Maakuntakorkeakoulun toiminnan ohjaamiseksi laaditaan seudulliset koulutus-, kehittämis- ja innovaatio suunnitelmat. Maakuntakorkeakoulun tehtävänä on välittää suunnitelmiin kootut koulutus- ja kehittämistarpeet koulutus- ja kehittämistoimijoille sekä etsiä yhteistyössä joustavia tapoja vastata näihin tarpeisiin.

1.1. Seudulliset ohjausryhmät

Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoululla on kolme seudullista ohjausryhmää: Joensuun seudun ohjausryhmä (Ilomantsi, Juuka ja Outokumpu-Polvijärvi), Keski-Karjalan ohjausryhmä (Kitee, Tohmajärvi ja Rääkkylä) sekä Pielisen Karjalan ohjausryhmä (Lieksa, Nurmes ja Valtimo).

Seudullisten ohjausryhmien tehtävänä on toimia seudullisten toimijoiden ja korkeakoulujen vuorovaikutusfoorumina sekä koota ja päivittää seudulliset koulutus-, kehittämis- ja innovaatio suunnitelmat. Keski-Karjalan seudullisen ohjausryhmän puheenjohtaja on Risto Hiltunen. Liitteessä 1 on ohjausryhmän kokoonpano.

2. KESKI-KARJALAN NYKYTILAN ARVIOINTIA JA TULEVAISUUDEN VISIOITA¹

Keski-Karjalan seutukunnan muodostavat Kiteen kaupunki, Rääkkylän kunta ja Tohmajärven kunta. Vuoden 2013 alussa Kesälahden kunta liittyi Kiteen kaupunkiin.

Seudun vahvuutena on puu- ja metalliteollisuus sekä ympäristö- ja hyvinvointialojen yritysosaaminen. Seudulla on yhdeksän teollista yritys- ja työpaikkakeskittymää, joista Puhoksen teollisuusalue on työpaikkamäärässä suurin. Lisäksi Keski-Karjalassa on runsaasti vahvoja maa- ja metsätalousyrityksiä sekä palvelualan mikroyrityksiä. Seudulla on myös monipuolinen toisen asteen ammatillinen koulutustarjonta. Seudulla on hyvät logistiset liikenneyhteydet ja myös Suomen ja Venäjän neljänneksi vilkkain kansainvälinen rajanylityspaikka Tohmajärven Niiralassa. Niiralan rajanylityspaikan kokonaisliikenne oli 1 541 678 rajanylittäjää, jossa oli vähennystä edellisvuodesta noin 67 000 henkilöä (1 608 847). Vuonna 2015 venäläisten rajanylittäjien osuus oli noin 32 prosenttia (491 034) kokonaisliikenteestä ja määrä laski noin 129 000 henkilöllä edellisvuoteen verrattuna. Suomalaisten rajanylittäjien osuus oli noin 67 prosenttia (1 038 335). Vuonna 2014 venäläisten osuus oli noin 38,5 prosenttia ja suomalaisten 61 prosenttia.

https://www.raja.fi/p-kr/tiedotteet_ ja_tilastot/1/0/tiedote_pohjois-karjalan_rajavartioston_vuoden_2015_toiminnasta_ ja_tuloksista_64754

Venäläisten matkustaminen ja erityisesti ostosmatkailu vähentyi vuonna 2014 Keski-Karjalassa kuten Pohjois-Karjalassa muutoinkin Venäjän taantumien ja Ukrainan kriisin takia.

Uusien yritysten perustaminen on vähentynyt Keski-Karjalassa. KETin havaintojen mukaan nuorten henkilöiden perustamien yritysten määrä on lisääntynyt.

---

¹ Tekstissä on hyödynnetty Alueelliset kehitysnäkymät 2 2014 –julkaisua
http://www.temtoimialapalvelu.fi/files/2193/Alueelliset_kehitysnakymat_2_2014.pdf

Kuntien taloudellinen tilanne on edelleen tiukka, mikä yhdessä maailmalla olevan taloudellisen taantumun uhkan kanssa synkentää seudun yleistä tunnelmaa ja tulevaisuuden kehitysnäkymiä. Seudun haasteena ovat puuteollisuuden työpaikkojen suuret menetykset viime vuosina, teollisuusyritysten alihankintapainotteisuus ja mikroyritysvaltaisuuden johdosta alhaiset taloudelliset resurssit suuriin investointeihin. Haasteena on uusien teollisuustyöpaikkojen ja naisvaltaisten teollisuustyöpaikkojen lisääminen sekä teollisuustuotannon monipuolistaminen uusia innovaatioita hyödyntäen.

Julkisella sektorilla merkittäviä investointeja ovat Arppen koulukeskus ja Kesälahden kunnantalon peruskorjaus tehostetun palveluasumisen yksiköksi. Merkittävä investointi on lisäksi myös paikallisten hoiva-alan yritysten KotKontu-hyvinvointikeskus ja Niiralan raja-aseman kehittäminen.

2.1. Väestö

Keski-Karjalan seutukunnassa asui vuoden 2014 joulukuun lopussa 18 229 asukasta. Vuoden 2014 tammikuun lopun väestömäärään (18 528) verrattuna vähennystä on 309 henkilöä.²

Taulukko 1. Väkiluku kunnittain 30.12.2014.³

	2014
Kitee	10 995
Rääkkylä	2 435
Tohmajärvi	4 799
Keski-Karjala	18 229

² Väestörekisterikeskus. Kuntien asukasluvut 31.1.2014. 20.2.2014 <http://www.vrk.fi/default.aspx?id=278>

³ Väestörekisterikeskus. Kuntien asukasluvut 30.12.2014. 20.2.2014 <http://vrk.fi/default.aspx?docid=8698&site=3&id=0>

Seudun väestöennuste vuoteen 2040 saakka on esitetty seuraavassa taulukossa (taulukko 2). Trendiennusteessa on otettu huomioon syntyvyyden, kuolleisuuden ja muuttoliikkeen vaikutus väestökehitykseen. Trendiennusteeseen on kuntaliitoksen takia yhdistetty Kesälahden väkiluku Kiteen väkilukuun.

Taulukko 2. Väestöennuste kunnittain 2015-2040. (Tilastokeskus, Väestöennuste 2012).⁴

	Toteutunut	Trendiennuste					
	2011	2015	2020	2025	2030	2035	2040
Joensuu	73 758	75 083	76 149	77 033	77 878	78 397	78 513
Outokumpu	7 377	7 119	6 870	6 683	6 519	6 363	6 210
Ilomantsi	5 834	5 512	5 231	5 022	4 846	4 685	4 533
Juuka	5 453	5 054	4 676	4 384	4 157	3 967	3 802
Kontiolahti	14 000	14 876	15 699	16 275	16 600	16 758	16 827
Liperi	12 286	12 633	13 015	13 292	13 419	13 448	13 431
Polvijärvi	4 778	4 699	4 625	4 596	4 546	4 484	4 412
Joensuun seutu	123 486	124 976	126 265	127 285	127 965	128 102	127 728
Lieksa	12 585	11 898	11 260	10 779	10 369	9 988	9 631
Nurmes	8 359	7 911	7 512	7 184	6 930	6 710	6 495
Valtimo	2 437	2 333	2 232	2 154	2 087	2 018	1 952
Pielisen Karjala	23 381	22 142	21 004	20 117	19 386	18 716	18 078
Kitee	9 153	10 847	10 262	9 845	9 517	9 220	8 927
Kesälahti	2 362						
Rääkkylä	2 532	2 355	2 201	2 094	2 021	1 956	1 899
Tohmajärvi	4 992	4 764	4 586	4 473	4 376	4 274	4 175
Keski-Karjala	19 039	17 966	17 049	16 412	15 914	15 450	15 001
Pohjois-Karjala	165 906	165 084	164 318	163 814	163 265	162 268	160 807

2.2. Työllisyys, elinkeinorakenne ja koulutustaso

Vuoden 2013 lopussa seutukunnassa oli 1111 teollista työpaikkaa. Suurimmat teollisuuden toimialat olivat koneiden ja laitteiden valmistus, puu- ja paperituotteiden valmistus, metallien ja metallituot-

⁴ <http://www.pohjois-karjala.fi/Resource.phx/maakuntaliitto/tietopalvelu/tilastotieto.htx> 10.3.2014

teiden valmistus sekä huonekalujen valmistus.⁵ Tällä hetkellä työllistäviä aloja ovat metalli-, hoiva- ja palvelualat. Edellisten lisäksi kehittyviä ja uusia työpaikkoja luovia toimialoja Keski-Karjalassa ovat teollinen rakentaminen, matkailu, biotalous, bioenergia ja vihreän kasvun liiketoiminta.

Työttömien osuus työvoimasta oli Pohjois-Karjalassa maan korkein, 18,3 % joulukuussa 2015. Keski-Karjalassa oli työttömänä 1.563 henkilöä, mikä on 25 henkilöä (1,6 %) vähemmän kuin joulukuussa 2014. Työttömyys väheni Kiteellä ja lisääntyi vain parilla henkilöllä Rääkkylässä ja Tohmajärvellä. Kuntakohtaiset työttömyysasteet olivat: Kitee 20,2%, Rääkkylä 19,7%, Tohmajärvi 20,5%. Seutukunnan työttömyysaste oli kuitenkin edelleen maakunnan korkein, 20,2. Alle 25-vuotiaiden työttömien lukumäärät kunnittain joulukuussa 2015 olivat: Kitee 96, Rääkkylä 13 ja Tohmajärvi 44. Yli 50-vuotiaiden työttömien lukumäärät olivat; Kitee 511, Rääkkylä 113 ja Tohmajärvi 220. Alhainen ja kapea koulutustausta lisäävät vaikeutta työllistyä. Pitkäaikaistyöttömiä on 24 % työttömien määrästä. Työttömistä 55 % on yli 50-vuotiaita. Nuorten työttömien määrä on hieman pienentynyt vuoden takaisesta, mutta on edelleen suuri.⁶

<http://www.ely-keskus.fi/documents/10191/8919131/Joulu15.pdf/54349fea-d4c0-49b0-8b53-4b312251fe92>

Pohjois-Karjalassa tutkinnon suorittaneiden osuus oli vuonna 2013 yli 15 vuotta täyttäneistä 69 %. Keski-asteen tutkinto oli 45,3 % ja korkea-asteen tutkinto 23,8 %.⁷ Keski-Karjalan kunnissa osuudet ovat pienemmät korkea-asteen tutkintojen osalta (taulukko 3).

Taulukko 3. Tutkinnon suorittaneet koulutusasteen mukaan kunnittain vuonna 2013.⁸

	Tutkinnon	Keskiasteen tutkinto	Korkea-asteen
--	-----------	----------------------	---------------

⁵ Teollisuustyöpaikat toimialoittain ja kunnittain vuoden 2013lopussa. <http://pohjois-karjala.fi/tilastot-tyollisyys> 25.2.2015

⁶ Pohjois-Karjalan työttömyyskatsaus 1/2015

<http://www.ely-keskus.fi/documents/10191/113465/Ty%C3%B6llisyyskatsaus+tammikuu+2015/629e088f-7984-4f77-bd42-68b8e38d4d6a>

⁷ Pohjois-Karjalan maakuntaliitto. Tutkinnon suorittaneet koulutusasteen mukaan kunnittain vuonna 2013. <http://pohjois-karjala.fi/tilastot-koulutus> 3.2.2015

⁸ Pohjois-Karjalan maakuntaliitto. Tutkinnon suorittaneet koulutusasteen mukaan kunnittain 2013. <http://pohjois-karjala.fi/tilastot-koulutus> 3.2.2015

	suorittaneet				tutkinto	
	Yht.	Osuus 15 v. täyttäneistä	Yht.	Osuus 15 v. täyttäneistä	Yht.	Osuus 15 v. täyttäneistä
	henkeä	%	henkeä	%	henkeä	%
Kitee	6 1968	63,4	4492	45,9	1706	17,4
Rääkkylä	1335	61,5	1015	46,7	320	14,7
Tohmajärvi	2575	61,3	1893	45	682	16,2

3. KOULUTUSTOIMINTA JA YHTEISTYÖVERKOSTO

Keski-Karjalan seutukunnalla on kattava peruskoulu- ja lukioverkosto sekä laaja ammatillinen koulutusverkosto. Perusasteen jälkeistä koulutusta tarjoavat Kiteen ja Tohmajärven lukiot, joista Kiteen lukiossa on mahdollista opiskella nuorten lukiokoulutuksen oppimäärän lisäksi myös aikuislukion oppimäärän mukaisesti. Lisäksi toisen asteen koulutustoimijoita ovat Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän ammattiopisto ja aikuisopisto. Muun toisen asteen koulutuksen ja korkea-asteen koulutuksen suhteen seutu on muun muassa Joensuun tarjonnan varassa. Kiteen evankelinen kansanopisto sekä Keski-Karjalan ja Tohmajärven kansalaisopistot tarjoavat vapaan sivistystyön opintoja. Seutukunnassa toimii myös Keski-Karjalan musiikkiopisto.

Pohjois-Karjalassa toimii kaksi korkea-asteen tutkintotavoitteista koulutusta tarjoavaa organisaatiota: Itä-Suomen yliopisto ja Karelia-ammattikorkeakoulu. Itä-Suomen yliopiston avoimen yliopiston tarjonta on saavutettavissa muun muassa monimuoto- ja verkko-opintoina. Myös avoimen ammattikorkeakoulun ja Pohjois-Karjalan kesäyliopiston tarjonta palvelevat aluetta. Lisäksi järjestetään täydennys- ja henkilöstökoulutusta. Maakuntakorkeakoulun keskeisenä tehtävänä on lisätä koulutustoimijoiden yhteistyötä ja vahvistaa niiden alueellista palvelutoimintaa osana korkeakoulujen alueellisen kehittämisen tehtävää.

Maakuntakorkeakoulun toimijaverkostoon kuuluvat edellä mainittujen koulutusorganisaatioiden lisäksi alueen kunnat, Keski-Karjalan Kehitysyhtiö Oy, Jetina ry, TE-toimisto ja yritysalamä. Toimijaverkoston erilaisilla strategisilla asiakirjoilla ja elinkeinopoliittisilla ohjelmilla ohjataan seutukunnan kehittämistä. Esimerkiksi Keski-Karjalan elinkeinostrategian tavoitteena on, että alueen yritysten, hallinnon ja kehittämisorganisaatioiden sekä koulutusjärjestelmän on ”puhallettava yhteen hiileen”. Tavoitteena on myös se, että seudun yritykset kasvavat ja niiden määrä lisääntyy ”yli rajojen” ulottuvan yhteistyön ja osaamisen erikoistumisen avulla.⁹

---

⁹ Keski-Karjalan elinkeinostrategia. Päivitys 2013 - 2017.

Keski-Karjalan haasteena on mm. väestön ikärakenne, aikuisväestön koulutustaso, osaavan työvoiman saatavuus, kapea-alainen teollinen toiminta, yritysraakenteesta johtuva yritysten kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tarve sekä seutukunnan vetovoima.

Koulutustarjonta on laajaa ja sirpalemaista, jolloin myös tieto mahdollisuuksista on hajallaan eri lähteissä. Aikuisopiskelijoiden neuvonnassa yhteistyön merkitys korostuu. TE-toimistolla on keskeinen rooli neuvonnassa ja ohjauksessa. Koulutusorganisaatioiden yritysyhteistyötä pitäisi lisätä ja aktiivisesti tuoda esille yrittäjille kouluttautumismahdollisuuksia.

4. MAAKUNTAKORKEAKOULU KESKI-KARJALASSA

Keski-Karjalan osaamisen haasteisiin vastaamiseksi on tärkeää luoda yhteistyötä elinkeinoelämän ja eri koulutustoimijoiden välille ja lisäksi madaltaa aikuisten koulutuksen aloittamisen kynnyksiä, poistaa koulupelkoa ja opiskelun esteitä. Koulutuksen tulisi tapahtua mahdollisimman lähellä koulutettavia, koska koulutukseen ei lähdetä mielellään pitkän välimatkan päähän. Toiseksi koulutuksen järjestämisessä tarvitaan erilaisia ja monimuotoisia opetus- ja opiskelumenetelmiä. Opintojen monimuotoistaminen, etäopiskelun tukeminen ja tieto- ja viestintätekniiikan hyödyntäminen koulutuksen toteuttamisessa ovat keskeisellä sijalla opintojen joustavien opintosuoritustapojen toteuttamisessa.

Keski-Karjalassa aikuisten koulutustarve on korkea-asteen opintojen lisäksi hyvin vahvasti toisen asteen koulutuksessa.

4.1. Toteutunutta toimintaa

Maakuntakorkeakoulun toimintamallia kehittävä Korkeakouluista uutta osaamista Keski-Karjalaan eli Kuokka-projekti (1.9.2009 - 31.8.2012) loi maakuntakorkeakoulun toimintamallia ja järjesti seudulla paljon erilaisia koulutuksia ja kehittämistilaisuuksia.

Vuonna 2012 tammikuussa aloitti sairaanhoitaja (AMK) -tutkinnon lähiopetusryhmä Kiteellä. Maakuntakorkeakoulu osallistui Mahdollisuuksien Keski-Karjala -tapahtumaan ja erilaisista monimuoto-opiskelumahdollisuuksista tiedotettiin alueen asukkaille.

Vuonna 2013 opiskelumahdollisuuksia esiteltiin Keski-Karjalan messuilla ja Mahdollisuuksien Keski-Karjalassa -tapahtumassa. Mahdollisuuksien Keski-Karjala -tapahtumassa oli myös yrittäjille suunnattu luento. Yhteistyössä KETIn ja Pohjois-Karjalan kauppakamarin hallinnoiman KNOT-projektin kanssa järjestettiin kansainvälisyyteen liittyvää koulutusta yrittäjille. Rääkkylän Kihauksen yhteydes-

sä järjestettiin opiskelijasenssit. Keski-Karjalan kansalaisopiston kanssa aloitettiin yleisöluentosarja opetusteknologiaa hyödyntäen.

Vuonna 2014 opiskelumahdollisuuksia esiteltiin Kesälahden messuilla sekä Mahdollisuuksien Keski-Karjala -tapahtumassa. Agrologikoulutus amk-tutkintoon johtavana koulutuksena mahdollistui etä-opiskelua hyödyntäen Savonia-ammattikorkeakoulun ja Karelia-ammattikorkeakoulun yhteistyönä. Studia generalia -tyyppisiä yleisöluentoja järjestettiin sekä verkkovälitteisesti Keski-Karjalan kansalaisopiston ja Pohjois-Karjalan kesäyliopiston yhteistyönä että paikanpäällä Kiteellä lukion ja kansalaisopiston yhteistyönä. KETI järjesti yrittäjille suunnattuja koulutuksia mm. Venäjän kauppaan liittyen.

4.2. Maakuntakorkeakoulun koulutussuunnitelma 2015 – 2018

2015

- Opiskelumahdollisuuksien esittely Keski-Karjalan messuilla 25. - 26.4. (Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulu)
- Lisätään amk-opiskelijoiden ja Keski-Karjalan yritysten välistä yhteistyötä (WorkSmart-projekti ja maakuntakorkeakoulu)
- Selvitetään biotaloutteen liittyviä osaamistarpeita (KETI)
- Järjestetään infotilaisuus tradenomiopinnoista ja avoimen ammattikorkeakoulun mahdollisuuksista (Maakuntakorkeakoulu ja Pohjois-Karjalan kesäyliopisto)
- Mahdollisuuksien Keski-Karjala -tapahtuman yhteydessä 4.11. järjestetään yleisöluento. Tilaisuudessa on esillä alueen koulutus- ja opiskelumahdollisuudet. (Ammattiopisto Kitee, Pohjois-Karjalan aikuisopisto, KETI ja maakuntakorkeakoulu)

2016

- Kesälahden Messut: tiedottaminen ja neuvonta opiskelumahdollisuuksista (Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulu)

- Opiskelumahdollisuudet Keski-Karjalassa –tapahtuma 9.11.2016 : tiedottaminen ja neuvonta opiskelumahdollisuuksista
- Sosionomin 1. vuoden avoimet polkuopintojen monimuotototeutus, lähiopetus Kiteellä (Karelia-amk)
- Henkilöstöjohtamisen perusopinnot (Kesäyliopisto)
- Maahanmuuttajaopintoja (Kesäyliopisto)
- Tehdään yhteistyötä Kompetenssiperustainen yrittäjyys KYKY-hankkeen kanssa mm. paikalliset yrittäjäjärjestöt määrittelevät omalta osaltaan yrittäjyyden kompetensseja.
- Tehdään yhteistyötä Work Smart – Älykkäästi töihin –hankkeen kanssa mm. järjestämällä verkostoitumistyöpaja alueen yrittäjille/työnantajille ja opiskelijoille. Tarjotaan mahdollisuus verkostoitumiseen, rekrytointiin ja opinnäytetyötoimeksiantoihin.
- Maakuntakorkeakoulun ja siinä mukana olevien oppilaitosten koulutus- ja kehittämistoimintaa ja yhteistyömahdollisuuksia esitellään yrittäjäjärjestöille.
- Karelia-amk:n Osaava Maailma maakuntakiertue Tohmajärvellä ja Kiteellä (kevät 2016)

2017

- Opiskelumahdollisuuksien esittely Keski-Karjalan messuilla (Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulu)
- Mahdollisuuksien Keski-Karjala -tapahtuma: tiedottaminen ja neuvonta opiskelumahdollisuuksista
- Koulutustarpeet tarkennetaan myöhemmin

2018

- Toiminta ja koulutustarpeet tarkennetaan myöhemmin

Verkko-opintoihin ja opiskelutaitoihin valmentavaa koulutusta järjestää Keski-Karjalan kansalaisopisto omilla kursseillaan.

7. TUTKIMUS-, KEHITTÄMIS- JA INNOVAATIOTOIMINTA

Korkeakoulujen osaaminen ja palvelut tukevat seudullisista tarpeista nousevaa elinkeinoelämän ja julkisen sektorin tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaa (TKI-toiminta). Käytännön toteuttamistapoja ovat esimerkiksi opiskelijoiden tekemät opinnäytetyöt, harjoittelujaksot sekä opintoihin liitettävät projektityöt. TKI-toiminnan edistämisessä keskeisellä sijalla ovat korkeakoulut, niiden hanketoiminta sekä yhteistyö seudullisen hanketoiminnan kanssa.

Karelia-ammattikorkeakoulun Keski-Karjalaan kohdistuvia hankkeita on käynnissä tällä hetkellä seuraavasti:

- Work Smart – Älykkäästi töihin (1.1.2015 – 31.12.2017)
- Kompetenssipohjainen yrittäjyys KYKY (1.1.2016 – 31.12.2018)

Karelia-ammattikorkeakoulun projektitoimintaan voi tutustua tarkemmin osoitteessa:

<http://www.karelia.fi/tki-ja-palvelut/tutkimus-ja-kehitys/projektit>

Itä-Suomen yliopiston Koulutus- ja kehittämispalvelu Aducaten projektitoiminnasta saa lisätietoja:

<http://www.uef.fi/fi/aducate/meneillaan-olevat-projektit>

KETIn hankkeita tällä hetkellä ovat:

- Osaava Keski-Karjala (yhteyshenkilö Päivi Kipinoinen)
- Teolliset symbioosit (yhteyshenkilö Marita Valkonen)
- Vihreän kasvun keskus (yhteyshenkilö Marita Valkonen)
- Karjalainen kauppamies kansainvälistyy (yhteyshenkilö Mika Hyttinen)
- Matkailun kasvuohjelma (yhteyshenkilö Anna Jetsu)
- Niirala – portti itään ja länteen (yhteyshenkilö Birgitta Väisänen)
- Poweria biomassasta (yhteyshenkilö Pekka K. Vatanen)

Lisätietoa projekteista:

<http://www.keti.fi/Resource.phx/keti/kehittaminen/kehittamishankkeet/index.htm>

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän alueelle suuntaamia hankkeita tällä hetkellä:

- Pure Steel

Lisätietoja projektitoiminnasta:

<http://www.pkky.fi/kehittamistoiminta/toteutuksessa-olevat-hankkeet>

Muita yhteistyöhankkeita Keski-Karjalassa:

- Reimari (Kiteen kaupunki)

Kuntien opetustoimen henkilöstölle suunnataan paljon koulutusta valtion rahoittaman Osaava Keski-Karjala -hankkeen avulla. Keski-Karjalan kunnat, kansalaisopistot ja KETI toteuttivat matkailuopiskoulutuksen lukuvuodelle 2014 – 2015.

Yrittäjyyskoulutus- ja kasvatus pitäisi saada integroitua kaikille koulutusasteille, koska eläkkeelle siirtyminen ja sukupolvenvaihdokset ovat koko ajan ajankohtaisia. Tavoitteena tulisi olla uusien yrittäjien määrän lisääminen Keski-Karjalaan. Tällä hetkellä kaikilla aloilla on myytäviä yrityksiä ja sukupolvenvaihdoksia tulee koko ajan lisää. Seutukunnan koulutustarjonnan tulisi pystyä vastaamaan yrittäjyyden haasteisiin. Yrittäjyyttä lisäävän hankkeen tueksi olisi tärkeä rakentaa yhteistyötä eri koulutusasteiden välille. Hyvänä alkuna on Kiteellä muutaman vuoden toiminut, elinkeinoelämän ja oppilaitosten eri toimijoita kokoava yrittäjyyskasvatuksen ohjausryhmä.

Matkailualan kehittämiseen liittyen on alueella suunnitteilla terveys- ja urheilumatkailun hanke.

Teollisuuden toimialojen monipuolistamiseen liittyvä kehittämishanke olisi tarpeen tulevaisuudessa.

Liite 1. Keski-Karjalan seudullisen ohjausryhmän jäsenet

Yhteisö	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Keski-Karjalan kehitysyritys Oy KETI	Risto Hiltunen puheenjohtaja risto.hiltunen@keti.fi	Päivi Kipinoinen paivi.kipinoinen@keti.fi
Kiteen kaupunki		
Kiteen lukio	Kyösti Värri varapuheenjohtaja kyosti.varri@kitee.fi	Sirpa Kostamo sirpa.kostamo@kitee.fi
Rääkkylän kunta	Tuula Luukkonen tuula.luukkonen@raakkyla.fi	Rauni Ronkainen rauni.ronkainen@raakkyla.fi
Keski-Karjalan musiikkiopisto	Saila Kinnunen Saila.kinnunen@tohmarjarvi.fi	Kaisa Saari kaisa.saari@kitee.fi
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä, Ammattiopisto Kitee	Jaana Homanen jaana.homanen@pkky.fi	Pekka Kipinoinen pekka.kipinoinen@pkky.fi
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä, Pohjois-Karjalan aikuisopisto	Riitta Väistö riitta.vaisto@pkky.fi	
Jetina ry	Maare Laakkonen maare.laakkonen@jetina.fi	
Pohjois-Karjalan työ- ja elinkeinotoimisto	Aira Parkkinen aira.parkkinen@te-toimisto.fi	
Kesälahden yrittäjät	Marko Koskinen marko.koskinen@kitee.fi	
Hexion Oy	Marjo Keskitalo marjo.keskitalo@hexion.com	Pasi Rouvinen pasi.rouvinen@hexion.com
Karelia-ammattikorkeakoulu	Ulla Asikainen ulla.asikainen@karelia.fi	Jyrki Kankkunen jyrki.kankkunen@karelia.fi
Itä-Suomen yliopisto, kehittämis- ja koulutuspalvelu Aducate	Ulla Turtiainen ulla.turtiainen@uef.fi	Liisi Juvonen liisi.juvonen@uef.fi
Pohjois-Karjalan Kesäyliopisto	Sanna Hartikainen sanna.hartikainen@pkky.fi	Minna Karjalainen minna.karjalainen@pkky.fi
Pohjois-Karjalan maakuntakorkeakoulu	Mervi Leminen mervi.leminen@karelia.fi	